

Päiväys: 29.4.2020

“Challenge WP2 ja WP3 interventiot” -tutkimusprojektin osallistujille

Osallistut Turun yliopistossa tehtävään tieteelliseen tutkimukseen. Tässä tietosuojailmoituksessa kuvataan, miten henkilötietojasi käsitellään tutkimusprojektissa.

1. Tutkimuksen rekisterinpitäjä

Turun yliopisto, FI-20014 Turku

2. Tutkimuksen kuvaus ja henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Euroopan tutkimusneuvoston (European Research Council, ERC) Challenge-projektin WP2 ja WP3 interventiot osatutkimuksissa tutkitaan kouluikäisten lasten vertaissuhteita ja kiusaamista, sekä sitä, millaiset tekijät vaikuttavat siihen, että kiusaaminen toisinaan jatkuu, vaikka siihen puututaan koulussa asianmukaisesti.

3. Tutkimuksen vastuullinen johtaja tai siitä vastaava ryhmä

Nimi: Christina Salmivalli
Osoite: 20014 University of Turku
Puh.: 0400 995473
E-mail: christina.salmivalli@utu.fi

4. Tietosuojavastaavan yhteystiedot

Turun yliopiston tietosuojavastaavan yhteysosoite: dpo@utu.fi

5. Tutkimuksen suorittajat

Christina Salmivalli
Tiina Turunen
Tutkimusryhmä (rajattu käyttöoikeus)

6. Yhteyshenkilö tutkimusrekisteriä koskevissa asioissa

Tiina Turunen, tmturu@utu.fi

7. Tutkimusrekisterin nimi

Tutkimuksen nimi: CHALLENGE – Haastavat kiusaamistapaukset

Kyselyt. Oppilailta kerätään online-kyselyn avulla kyselyvastauksia kummankin kouluvuoden lokamarraskuussa, tammi-helmikuussa kuussa, ja toukokuussa. Lisäksi kiusaamiseen osallistuneille oppilaille on mahdollista lähettää tekstiviestillä linkki, jonka kautta he pääsevät vastaamaan kyselyyn siitä, miten kiusaamistapauksen selvittämiskeskustelu koulun aikuisten kanssa sujui. Tämä lähetetään vain oppilaille, jotka haluavat vastata kyselyyn. Vanhemmat ja luokanopettajat kutsutaan vastaamaan omaan kyselyynsä yhden kerran kummankin kouluvuoden aikana.

Kiusaamistapauksiin puuttuminen. Kaikkiin kahden vuoden aikana koulun tietoon tuleviin kiusaamistapauksiin puuttuminen dokumentoidaan koulun rekisteriin. Kyselyvastaukset yhdistetään pseudonymisoituna koulun rekisteriin.

Päiväys: 29.4.2020

Tutkimuksen kesto: Rahoitus 5 vuotta, aineistonkeruu 2 vuotta.

8. Henkilötietojen käsittelyn tarkoitus

Yleiseen etuun perustuva Tieteellinen tutkimus

9. Henkilötietojen käsittelyn oikeusperuste

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 6, kohta 1:

- rekisteröidyn suostumus
- rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattaminen säädökset:
 - yleistä etua koskeva tehtävä/rekisterinpitäjälle kuuluvan julkisen vallan käyttö
 - tieteellinen tai historiallinen tutkimus tai tilastointi
 - tutkimusaineistojen ja kulttuuriperintöaineistojen arkistointi
 - rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettujen etujen toteuttaminen mikä oikeutettu etu on kyseessä:

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 9 (erityiset henkilötietoryhmät):

- rekisteröidyn suostumus
- yleisen edun mukainen arkistointitarkoitus, tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi

10. Mitä henkilötietoja tutkimusaineisto sisältää

Kerättäviä henkilötietoja ovat oppilaan nimi ja syntymäaika, äidinkieli ja muut kotona puhuttavat kielet, vanhempien/huoltajien nimet ja sähköpostiosoitteet, opettajien nimet. Lisäksi tietoja kerätään kyselylomakkeilla ja koulun kiusaamisen selvittämiskeskustelujen rekisteristä.

Kaikki aineistot ovat pseudonymisoituja. Henkilötietoja ei näytetä yhdessä kyselylomakkeiden tai koulun kiusaamistapausten käsittelytietojen kanssa, ja teknisten ratkaisujen vuoksi tutkijoilla ei ole pääsyä id-avaimeen, jolla henkilötiedot ja kyselyvastaukset/rekisteritiedot yhdistetään.

9. Erityiset henkilötietoryhmät

Tutkimuksessa käsitellään seuraavia erityisiä henkilötietokategorioita:

Huoltajien suostumuslomakkeissa kysytään tietoja lapsen äidinkielestä ja muista kotona puhuttavista kielistä, sekä tietoja lapsen erityisen tuen tarpeista/syistä.

Kyselylomakkeiden ja koulun kiusaamistapausten selvittämisrekisterin perustella voidaan muodostaa ryhmätason profiileja kiusatuista oppilaista sekä toisia kiusaavista oppilaista. Teknisten ratkaisujen ja pseudonymisoinnin vuoksi yksittäisiä oppilaita ei voida tunnistaa kiusatuiksi tai toisia kiusaaviksi oppilaiksi.

EU:n yleinen tietosuoja-asetus, artikla 9 (erityiset henkilötietoryhmät):

- rekisteröidyn suostumus

Päiväys: 29.4.2020

yleisen edun mukainen arkistointitarkoitus, tieteellinen tai historiallinen tutkimus, tilastointi

11. Mistä lähteistä henkilötietoja kerätään

Oppilaiden nimi- ja luokkatiedot saadaan tutkimukseen osallistuvista kouluista. Nimiä käytetään vain siihen tarkoitukseen, että kyselytilanteita kouluissa ohjaavat opettajat pystyvät antamaan kullekin oppilaalle henkilökohtaisen kyselykoodin sähköisiä kyselylomakkeita varten, sekä muodostamaan nimilistan luokan oppilaista kyselyjen toveriarviokysymyksiä varten. Tutkimussuostumuslomakkeissa oppilaiden huoltajilta kysytään nimi ja sähköpostiosoite huoltajien kyselyjen lähettämistä varten. Opettajien nimitiedot saadaan kouluista. Kaikki muu aineisto (esim. tieto kiusatuksi joutumisesta ja toisten kiusaamisesta) kerätään kyselylomakkeilla ja koulun kiusaamisen selvittämiskeskustelujen rekisteristä.

12. Tietojen siirto tai luovuttaminen tutkimusryhmän ulkopuolelle

Henkilötietoja ei luovuteta yliopiston ulkopuoliselle taholle. Yliopisto käyttää alihankkijoita oman palvelunsa toteuttamisessa. Kaikki aineisto tallennetaan Turun yliopiston salatuille palvelimille tai verkkolevyille. Henkilötietojen käsittelijänä sähköisessä Wellu-kyselytyökalussa toimii yliopiston alihankkija Anders Innovations Oy. Rekisterinpitäjän (Turun yliopisto) ja tietojen käsittelijän (Anders Innovations Oy) roolit ja työnjako määritellään osapuolten välisessä sopimuksessa. Henkilötietojen käsittelijänä kiusaamistapausten dokumentointiin tarkoitettussa KiVa TutkimusApissa yliopiston alihankkija A1 Media Oy. Rekisterinpitäjän (Turun yliopisto) ja tietojen käsittelijän (A1 Media Oy) roolit ja työnjako määritellään osapuolten välisessä sopimuksessa. Niiden koulujen osalta, jotka osallistuvat Challenge-tutkimukseen ja ovat lisäksi rekisteröityneet KiVa koulu -ohjelman käyttäjiksi, koulun nimi ja rehtorin yhteystiedot tarkistetaan KiVa koulu koulutunnusta ja opettajasalasanana vastaan KiVa koulu -ohjelman rekisteristä. Tämän rekisterin henkilötietojen käsittelijänä toimii yliopiston alihankkija Geniem Oy. Rekisterinpitäjän (Turun yliopisto) ja tietojen käsittelijän (Geniem Oy) roolit ja työnjako määritellään osapuolten välisessä sopimuksessa.

13. Tietojen siirto tai luovuttaminen EU:n tai Euroopan talousalueen ulkopuolelle

Tietoja ei käsitellä EU:n tai ETA:n ulkopuolella.

14. Automatisoitu päätöksenteko

Käsittelyssä ei tehdä automaattisia päätöksiä.

15. Henkilötietojen suojauksen periaatteet

- Tiedot ovat salassa pidettäviä
- Paperilomakkeiden suojaus: paperilomakkeet (tutkimussuostumukset) tuhotaan, kun tieto on saatu siirrettyä digitaaliseen muotoon.
- Tietojärjestelmissä käsiteltävät henkilötiedot:

Henkilötiedot (nimi ja luokka) säilytetään salatusta ja salasanasuojatusta Wellu-kyselytyökalussa, joka sijaitsee Turun yliopiston salatuilla palvelimilla, ja tutkimusaineisto säilytetään salatuilla, käyntivalvotuilla ja kryptatuilla Turun yliopiston verkkolevyillä. Vain rajatuilla tutkimusryhmän

Päiväys: 29.4.2020

jäsenillä on pääsy henkilötietoihin ja pääsyä valvoo tutkimushankkeen datakontrolleri. Koulujen opettajakäyttäjät näkevät vain oman koulunsa oppilaslistat.

muu:

Suorien tunnistetietojen käsittely:

- Suorat tunnistetiedot poistetaan analysointivaiheessa
 Aineisto analysoidaan suorien tunnistetiedoin, koska (peruste suorien tunnistetietojen säilyttämiselle):

Tietojärjestelmissä käsiteltäviä tietoja suojataan seuraavin keinoin:

- käyttäjätunnus salasana käytön rekisteröinti kulunvalvonta
 muu, mikä?

14. Henkilötietojen käsittely tutkimuksen päättymisen jälkeen

Henkilötietojen käsittelyn kesto: Henkilötietoja säilytetään 20 vuotta tutkimushankkeen rahoitusjakson päättymisen jälkeen. Tuohon saakka henkilötietojen säilyttämisen tarpeellisuus arvioidaan 5 vuoden välein. Henkilötiedot tuhotaan tietoturvalisella tavalla, jos arvioinnissa todetaan, ettei suunnitteilla ole jatkotutkimusta, kuitenkin viimeistään 20 vuoden kuluttua.

Tutkimusaineisto arkistoidaan:

- ilman tunnistetietoja
 tunnistetietojen kanssa

Tutkimushankkeen päätyttyä sellainen aineisto, joka voidaan avata, arkistoidaan Tutkimusarkistoon <http://www.fsd.uta.fi/en/>. Tämä jälkeen se on hyödynnettävissä muiden tutkijoiden käyttöön. Suostumuksen tällaiseen tutkimukseen voi antaa tutkimusryhmän johtaja (Salmivalli).

15. Rekisteröidyn oikeudet ja niiden mahdollinen rajoittaminen

Rekisteröidyn EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksista voidaan poiketa tieteellisessä tutkimuksessa seuraavin suojatoimin:

- Henkilötietojen käsittely perustuu tutkimussuunnitelmaan.
 Tutkimuksella on vastuuhenkilö tai siitä vastaava ryhmä.
 Henkilötietoja käytetään ja luovutetaan vain historiallista tai tieteellistä tutkimusta taikka muuta yhteensopivaa tarkoitusta varten sekä muutoinkin toimitaan niin, että tiettyä henkilöä koskevat tiedot eivät paljastu ulkopuolisille.
 Jos tutkimuksessa käsitellään tietosuoja-asetuksen artiklan 9 kohdassa 1 (erityiset henkilötietoryhmät) ja artiklassa 10 (rikostuomioihin ja rikkomuksiin liittyvät henkilötiedot) tarkoitettuja henkilötietoja, niin em. kohtien 1 – 3 noudattamisen lisäksi tulee tehdä tietosuoja-asetuksen 35 artiklan mukainen tietosuojan vaikutustenarviointi ja toimittaa se tietosuojavaltuutetun toimistoon 30 päivää ennen tutkimuksen aloittamista.

Päiväys: 29.4.2020

Seuraavista rekisteröidyn EU:n yleisen tietosuoja-asetuksen mukaisista oikeuksista poiketaan tässä tutkimuksessa seuraavilta osin:

- Rekisteröidyllä on oikeus tarkistaa itseään koskevat tiedot (artikla 15).
- Rekisteröidyllä on oikeus tietojensa oikaisemiseen (artikla 16).
- Rekisteröidyllä on oikeus tietojensa poistattamiseen (artikla 17). Oikeutta henkilötietojen poistamiseen ei sovelleta tieteellisessä tai historiallisessa tutkimustarkoituksessa silloin, kun poisto-oikeus todennäköisesti estää tai vaikeuttaa käsittelyä.
- Rekisteröidyllä on oikeus vaatia käsittelyn rajoittamista (artikla 18).
- Oikeus tietojen siirtämiseen (artikla 20)
- Rekisteröidyn oikeus vastustaa henkilötietojensa käsittelyä (artikla 21).

Syyt poikkeuksiin: Osallistujilla on oikeus pyytää tunnistetietojensa poistamista. Kuitenkin pyyntöön asti kerätty muu tutkimusaineisto (kyselyjen vastaukset, koulun rekisteri) säilytetään nimettömänä käsittelyperusteena Yleinen etu (tieteellinen tutkimus), mikäli aineiston tuhoaminen estäisi tutkimuksen tavoitteiden toteutumisen. Tämä arvioidaan jokaisen pyynnön kohdalla erikseen.

Valitusoikeus

Rekisteröidyllä on oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle, mikäli rekisteröity katsoo, että häntä koskevien henkilötietojen käsittelyssä on rikottu voimassa olevaa tietosuojalainsäädäntöä.

Turun yliopiston tietosuojavastaavan yhteystieto sähköpostitse: DPO@utu.fi